

chaném trestném činu) uprchl. Než tento povšechný moment, přicházející v úvahu jako okolnost, kterou obžalovaný zavinil svoji vazbu vůbec, ustupuje v pozadí před konkrétními okolnostmi, které měly bez zavinění obžalovaného v zápětí prodloužení jeho vazby nad míru, podmíněnou pravidelným během věci. Okolnost, zdůrazňovaná v usnesení krajského soudu, že proti obžalovanému vydán byl zatykač, postrádá tudíž významu obžalovanému nepříznivého při řešení otázky, zda zavinil obžalovaný svoji vazbu od 16. do 30. května 1925. Ze spisů je naopak zřejmo, že se nestalo zaviněním obžalovaného, nebyl-li (ač k přípravě toho bylo za trestní vazby, v níž se nacházel v Německu, dosti času) dodán ke krajskému soudu v Chebu ihned po skončení této trestní vazby, nýbrž držán byl v Německu ještě dále po 14 dní ve vazbě zajišťovací. Že ani nalézací soud nepřikládal zatykači proti obžalovanému původně význam okolnosti, nasvědčující jeho zavinění na vazbě, je patrné z toho, že v rozsudku započítal mu podle §u 55 a) tr. zák. do trestu vazbu od 30. května do 18. června 1925. Výrok ten není sice v rozhodovacích důvodech rozsudkových nijak odůvodněn, než výrokem samým naznačil nalézací soud sice nepřímou, však způsobem, nepřipouštějícím vzhledem ke znění §u 55 a) tr. zák. níže uvedených pochybností, že tuto část vazby pokládá za obžalovaným nezaviněnou, neboť jinak nebyl by mohl ani tuto vazbu započítati mu do trestu. Není pak nejmenší příčiny, by co do otázky zavinění obžalovaného na vazbě bylo rozeznáváno mezi jeho vazbou od 16. do 30. května 1925 na jedné straně a od 30. května do 18. června 1925 na straně druhé. Ocítl se tudíž nalézací soud v rozporu se svým vlastním stanoviskem, jemuž byl původně dal v rozsudku výraz, když v onom svém pozdějším usnesení vyslovil, že onu prve část své vazby obžalovaný sám zavinil.

Čís. 2180.

Zmateční stížnosti z důvodu §u 281 čís. 4 a 5 tr. ř. lze napadati i výrok o trestu.

Krádež zůstává deliktem majetkovým, i když byla spáchána z pohutek politických.

»Spolupachatelství« nevyžaduje, by každý spolupachatel spolupůsobil od prvopočátku při celé trestné činnosti a aby případná úmluva předcházela započetí činnosti. Stačí, když, poznav dosavadní činnost ostatních účastníků, čelící k dosažení zakázaného cíle, přistoupí právě za tímto účelem v dohodě s nimi dříve, než ještě byla dovršena celá skutková podstata zločinu, k činnosti ostatních a ji svou spolupůsobilostí doplní.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1925, Zm II 604/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 24. října 1924, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ů 197, 201 a), 203 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje především zmatky §u 281 čís. 4 a 5 tr. ř., poněvadž nebylo vyhověno návrhům obhajoby, jimiž mělo býti do-

kázáno, že předchozí potrestání navrhovatelovo týkalo se deliktů povahy politické, související s vyvědačskou jeho činností ve prospěch Ruska proti Rakousku v zájmu zahraničního hnutí českého, jakož i po-
 minutím předloženého rozsudku o potrestání 4letým žalářem. Také po-
 ukaz rozsudku při vyměření trestu na opětné předchozí potrestání stěžo-
 vatelovo pro delikty majetkové se prý stává nejasným, neúplným a sobě
 odporujícím. Zrušovací soud položil si především otázku, zda lze rozsudek
 vůbec napadati zmateční stížností z důvodu zmatečnosti čís. 4 a 5 Šu 281
 tr. ř., když se tyto nedotýkají výroku o vině, nýbrž, jako v tomto případě,
 toliko výroku o trestu. Otázku tu zodpověděl zrušovací soud kladně,
 neboť trestní řád v té příčině nerozlišuje. Kromě toho cituje ustanovení
 čís. 5 Šu 281 tr. ř., mluvíc o rozhodných okolnostech, § 270 čís. 6 a 7
 tr. ř. (nyní podle zákona ze dne 18. prosince 1919, čís. 1 sb. z. a n.
 z roku 1920, čís. 4 a 5 téhož paragrafu). § 270 čís. 4 tr. ř. v novém
 znění pak stanoví, že sepsaný rozsudek obsahuje — kromě ostatních
 náležitostí —, byl-li obžalovaný odsouzen, vše, co jest nařízeno v Šu
 260 tr. ř. Podle čís. 3 tohoto paragrafu musí se však v rozsudku také
 vyřknouti, k jakému trestu se obžalovaný odsuzuje. O přípustnosti
 zmateční stížnosti nemůže tedy v tomto případě býti sporu. Jelikož
 výtky podle Šu 281 čís. 5 tr. ř. podle své povahy nutno odvozovati
 z obsahu vyhotovení rozsudku sama (nejasnost, vnitřní rozpor, neuve-
 dení důvodů) nebo jeho porovnáním s výsledky hlavního přeličení (ne-
 úplnost, rozpor se spisy), stěžovatel však odvozuje vytýkané jím for-
 mální vady rozsudku jednak z výsledků důkazů, jež byly sice navrženy,
 avšak nebyly připuštěny, pokud se týče z rozsudku soudu předloženého
 a při spisech se nalézajícího, avšak při hlavním přeličení nečteného,
 nelze tento důvod zmatečnosti vůbec shledati provedeným. Pokud však
 jde o zmatek Šu 281 čís. 4 tr. ř., nelze uznati stížnost odůvodněnou.
 Krádež jest již podle své povahy deliktem majetkovým a zůstává jím,
 i když snad spáchána byla z pohnutek politických. Pokud tedy při vý-
 měře trestu mohlo jíti o přitěžující okolnost vzhledem k předchozím
 potrestáním po krádež (kterážto okolnost může býti uplatňována jen
 odvoláním z výroku o trestu), mohl se jich soud dovolávati bez ohledu
 na pohnutky krádeže. Po stránce té právem proto zamítl návrhy jako
 zbytečné. Ovšem mohly by pohnutky ty přijíti v úvahu při hodnocení
 minulosti pachatelovy vzhledem k výroku o podmíněném odsouzení.
 Jelikož však v tomto případě vysloven byl nad stěžovatelem trest, který
 pro svou výměru již za všech okolností po zákonu podmíněný odklad
 výkonu trestu vylučoval, jest tu podmínka posledního odstavce Šu 281
 tr. ř., která uplatňování uvedeného formálního zmatku ve prospěch
 stěžovatelův vylučuje.

Po stránce hmotněprávní vytýká stížnost rozsudku zmatky Šu 281
 čís. 9 a), 10 tr. ř., poněvadž prý vepsání čísllice 36.000 Kč do padě-
 laného šeku jest tak podřadného významu, že vůbec jako opatření pro-
 středku, pokud se týče jako pomoc nemůže přijíti v úvahu, žádným způ-
 sobem však nemůže jíti o přímé pachatelství, kdyžť ostatní pachatelé
 v době přistoupení stěžovatelova byli mezi sebou, bez souhlasu stě-
 žovatelova, již domluveni, takže by v přistoupení činnosti stěžovatelově,
 že totiž připravený již padělaný šek vyplnil, mohla býti spatřována
 nanejvýš účast podle §§ 5, 197 tr. zák. Nehledě k tomu, že zmateční

stížnost v dotyčných vývodech nevychází proti zásadě §§ú 258, 288 čís. 3 tr. ř. z celého skutkového stavu, jak jest zjištěn v rozsudku, stačí na vyvrácenou jich vytknouti, že spolupachatelství, jež nalézací soud shledal ve vlastní činnosti stěžovatelově, nevyžaduje, by každý spolupachatel spolupůsobil od prvopočátku při celé trestné činnosti a by případná úmluva předcházela započetí činnosti. Stačí, když, poznav dosavadní činnost ostatních účastníků, čelící k dosažení zakázaného cíle, právě za tímto účelem v dohodě s nimi dříve, než ještě byla dovršena celá skutková podstata zločinu, přistoupí k činnosti ostatních účastníků a ji svou spolučinností doplní. Tyto předpoklady jsou v projednávaném případě nepochybně dány, když rozsudek zjišťuje, že stěžovatel, byv do plánu dosavadního konsorcia dodatečně svým bratrem zasvěcen, blanket šeku firmy Č. na napodobeném papíru této firmy, jinými společníky již opatřený, na stroji vyplnil, a když byl jím zhotovený šek dalším společníkem opatřen padělaným podpisem a padělaným razítkem, s ostatními účastníky další postup stran vybrání peněz v záložně domluvil a od spoluobžalovaného V-a z vybraných peněz převzal podíl na sebe a jeho bratra připadající. Že by snad i bez stěžovatele byli si ostatní společníci padělaný šek sami vyplnili, nemění nic na skutečnosti, že se tak nestalo, a že vyplnění šeku právě stěžovatelem na základě společné úmluvy provedl a tím na padělání listiny, nehledě k další spolučinnosti při provedení podvodu vylákáním peněz, spolučinným se stal. Byla proto (nehledě k tomu, že i spoluvina zakládá podle řu 5. tr. zák. tentýž zločin jako čin přímého pachatele) zjištěná činnost stěžovatelova správně kvalifikována jako spolupachatelství, a bylo z té příčiny stížnost jako ve všech směrech bezdůvodnou zavrhnouti.

Čís. 2181.

Okolnost, které politické strany orgánem jest periodický tiskopis, a která hesla propaguje (zejména i v tiskopisech jí vydávaných) ta která politická strana, jest obzvláště v místě, kde se časopis vydává) skutečností obecně známou. I k takovým skutečnostem jest přihlížeti a v rozhodovacích důvodech je zjistiti, třebaš nebyly uplatňovány, jestliže výsledky hlavního přelíčení k nim poukazují (§§y 270 čís. 5, 281 čís. 5 tr. ř.).

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

»Pojem »podněcování« (15 čís. 3 zákona) vyžaduje v subjektivním směru toliko pachatelovo vědomí o významu a dosahu jeho slov (že vybízí ať přímo nebo nepřímou jiné osoby k porušení statků zákonem chráněných).

Nepřímým vybízením jest netoliko vzbuzování nálady, náchylné k páchaní činů toho druhu, k jakým podněcovatel poukazuje, nýbrž i utvrzování jiných osob v duševní náladě takového rázu, třebaš tato nálada se v nich utvořila již před podněcováním.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1925, Zm I 523/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trest-